

Pázmány Péter Katolikus Egyetemen egyházzene-művész mesterszak (egyházzene orgonaművész szakirány) indítása

A MAB Testület 2019/7/VI/25. sz. határozata

A Testület nem támogatja az egyházzene-művész mesterszak (egyházzene orgonaművész szakirány) indítását a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen.

A Testület által elfogadott szakbizottsági indoklás a MAB 2019/7/VI/25. sz. határozatához:

A beadvány szerint a képzésbe belépők igen heterogén bemeneti tudással és végzettséggel rendelkeznek. Ugyanakkor pl. a nem előadóművészeti alapképzési szakos kántor, muzikológus szakokról érkezett hallgatók esetében kétséges, hogy teljesíteni tudják az orgonaművész szakirány legfontosabb tárgyainak követelményeit (pl. orgonajáték, komolyabb előadási darabok, improvizáció különböző stílusokban). Így a szakra való belépés esetében szükséges azokat a pótlási ismereteket is meghatározni, amelyek mellett a tervezett heterogén hallgatói bázis kialakulhat.

A szakot felépítő ismeretkörök a képzési és kimeneti követelményekben rögzített kredit-tartományokban vannak. A képzés programja deklaráltan törekszik a kiemelten gyakorlati jellegre, ugyanakkor az egyes tantárgyak leírásában a gyakorlatinak jelzett ismeretanyagok többsége elméleti jellegű, több esetben túlzott zenetudományi tartalommal bír a gyakorlat rovására (pl. középkori és reneszánsz zeneelmélet, reneszánsz és barokk zeneelmélet, analízis). Az orgona tárgy kötelező irodalma kidolgozatlan. A tervezet a néhány felsorolt magyar nyelvű kötelező irodalom mellett sok angol és német nyelvű könyvet szerepeltet, melyekből számos a nyilvános könyvtári keresőprogramok szerint sem a PPKE könyvtárában, sem az Unitas portálon nem szerepel, és az egyházi könyvtárak közös katalógusa sem tartalmazza.

Nem kellően tisztázottak a hallgatók feladatai. Pl. az orgonista teljesítmény meghatározása: „cél, hogy minél több színhelyet, orgonát, helyi szokást megismerjenek. Az istentisztelet során elvárt az „orgonajáték, gregorián, népének, figurális zene is gyakorlandó”. A koncertezés tárgy keretein belül elvárt évi két koncert tartalma a szakiránnyal nem koherens (orgonaművész szakirányon az orgonista tevékenység választható), az elvárás szintje nem tisztázott.

A szakmai gyakorlat részletei nem kellően kidolgozottak. A szakmai gyakorlat két fő részből áll: koncertezés és liturgián való közreműködés. A koncertezésben és záróvizsgában megadott kritériumok összeállítása meg sem közelíti a hazai zenei felsőoktatásban már régóta meglévő és működő orgonaművész szakirányokon teljesítendő feltételeket. A liturgián való közreműködés záróvizsgán történő elfogadása a kántor szak (BA vagy MA) követelményrendszerében lenne releváns. *A szakfelelős Liszt Ferenc díjas furulya (és fuvola) művész és karmester, 2012-ben DLA fokozatot szerzett előadó művészetből. Az orgonaművész szakirányhoz és egyházzenehez köthető végzettséggel, ill. szakmai elismertséggel nem rendelkezik, az ezekhez köthető liturgikus praxis az oktatói adatlapján sem szerepel.*

A szakirány felelős formailag megfelel az elvárásoknak, végzettségei (orgonaművész-tanár, zeneelmélet tanár, egyházzeneész LFZE), DLA fokozata koherensek az indítandó szakkal, azonban az orgona oktatás terén nyújtott teljesítménye nem kiemelkedő. Liturgikus tevékenységéről a beadvány nem tartalmaz információt. A szakmai gyakorlat (római katolikus liturgiák) vezetéséhez szükséges tapasztalatokkal nem rendelkezik.

Zenei műhely jelenleg nem működik az egyetemen, egyes oktatók személyes tevékenysége képviseli a tudományos hátteret, amely azonban nem minden esetben kapcsolódik az indítandó szakirányhoz. Az egyetem más műhelyeivel felsorolt kapcsolódási pontok a szak szempontjából nem relevánsak.

M A B

A négy felsorolt kutatócsoport közül egyedül a Barokk Irodalom és Lelkiségi Kutatócsoport tevékenysége kapcsolódik egyházzenei témakörhöz (imádságok, népelemek számbavétele, kutatása).

Az épületben található hangszerek a MALEZI Harmat Artúr Központi Kántorképző Tanfolyam tulajdonát képezik, az egyetem épületbe költözésével kerültek a tantermekbe és a kápolnába. Az egymanuális, az ötvenes-hatvanas években készült sípos orgonák rossz minőségük, magasabb szintű oktatásra és gyakorlásra nem alkalmasak. A beadványban hét külső orgonagyakorlási helyszínt is megneveznek, de a magas óraszámok miatt nehéz elképzelni, hogy rendszeresen távoli helyszínekre (pl. Máriaremete, Kelenföld, Gazdagrét, Újlak, Csillaghegy) utaznak gyakorolni a hallgatók. Az esti gyakorlások lehetősége a templomokban közismerten korlátozott az ott folyó liturgiák miatt. Egyes – az orgonahasználatot biztosítani szándékozó és nyilatkozatot adó templomokban (pl. a Budavári Mátyás templom, Szent István Bazilika) hangversenyekre készülő orgonaművészek is korlátozottan kapnak gyakorlási lehetőséget.

Budapest, 2019. július 22.